

Türkiye’de Eğitim Bilimleri Alanında Yayınlanan Makalelerin İncelenmesi: Eğitim ve Bilim Dergisi Örneği*

Hatice DOĞAN¹, Türkyay Nuri TOK**²

¹ Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli, Türkiye

² İzmir Demokrasi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, İzmir, Türkiye

* Bu çalışma, EYEDDER ve Gaziantep Üniversitesi işbirliğinde 07-09 Mayıs 2015 tarihinde Gaziantep’te düzenlenen 10. Ulusal Eğitim Yönetimi Kongresi’nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Öz

Bu araştırmanın amacı, Eğitim ve Bilim Dergisi’nde eğitim bilimleri alanındaki makalelerin tematik, metodolojik ve istatistiksel çözümleme teknikleri açısından analizi yoluyla bir durum değerlendirmesi yapmaktır. Araştırmanın verileri nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yoluyla toplanmış olup betimsel ve içerik analizine tabi tutulmuştur. Dergide eğitim bilimleri alanında yayınlanan 181 makalenin analizi yapılmıştır. Makalelerin analizi, “Yayın Sınıflama Formu” kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Makalelerin konusu, yöntemi, veri toplama araçları, örnekleme ve veri analiz yöntemleri boyutlarını kapsayacak şekilde analizi gerçekleştirilmiştir. Tablolarda elde edilen verilerin frekanslarına yer verilmiş, buna bağlı olarak da veriler çözümlenmiştir. Araştırma sonuçları, en fazla yayının sırasıyla Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi görev yapan bilim insanları tarafından yapıldığını göstermektedir. Ayrıca eğitim bilimleri alanında yayınlanan makalelerin daha çok EYDPE anabilim dalında yapıldığı, nicel araştırma yöntemleriyle yapılan çalışmaların çoğunlukta olduğu, örneklem kitlelerinin daha çok öğrencilerden oluştuğu görülmektedir. Araştırmalarda model olarak çoğunlukla tarama modeli, istatistiksel verilerin çözümlenmesinde ise betimsel analiz, t-testi ve ANOVA analizleri ağırlıklı olarak kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Araştırma Eğilimleri, Eğitim Bilimleri Araştırmaları, Makale İncelemesi, İçerik Analizi.

Makale Bilgileri

Article Info:

Gönderim / Received:

21.06.2018

Kabul / Accepted:

31.07.2018

** Sorumlu Yazar / Corresponding Author:

İzmir Demokrasi

Üniversitesi,

Eğitim Fakültesi,

İzmir, Türkiye

turkaytok@gmail.com

Atf için / To cite this article:

Doğan, H. & Tok, T. N. (2018). Türkiye’de eğitim bilimleri alanında yayınlanan makalelerin incelenmesi: Eğitim ve Bilim Dergisi örneği. *Curr Res Educ*, 4(2), 94-109.

Analysis of the Articles Published in the Field of Educational Sciences in Turkey: An Example of Education and Science Journal

Abstract

The aim of this research is to make a case assessment of the articles in the field of educational sciences in Journal of Education and Science by analyzing through thematic, methodological and statistical analysis techniques. The data of the study were collected through qualitative research methods through a document review and subjected to descriptive and content analysis. 181 articles published in journal in the field of educational sciences have been analyzed. Within this scope, “article classification form” was used for the analysis of the articles determined. The articles were analyzed in terms of content analysis, including the subject of the article, methodology, data collection tools, sampling and data analysis methods dimensions. The obtained data analyzed on the basis of the frequency and the data were presented in the tables. The results of the research show that most of the publications were made by scholars working in Hacettepe University, Ankara University and Gazi University respectively. Besides, it is seen that articles published in the field of educational sciences were mostly carried out in the department of Educational Administration, Supervision, Planning and Economy (EASPE), the majority of studies were conducted by quantitative research methods and the sample sizes were mostly composed of students. It has been determined that survey model was mostly used as a research model and descriptive, t-test and ANOVA analyzes were used predominantly in statistical data analysis.

Keywords: Research Tendencies, Education Science Researches, Article Review, Content Analysis.

1. Giriş

Ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin belirlenmesindeki temel ölçütlerden biri, o ülkede bulunan üniversitelerin ürettikleri bilimsel bilgi yeterliğidir. Bilimsel bilgiyi üretmenin yolu olan bilimsel araştırmaların analiz edilmesi o konunun derinliği ve yaygınlığı hakkında bilgiler verirken, ilgili alanın genel görünümünü de ortaya çıkarmaktadır (Al, 2008, s. 4). Eğitim sistemine kuramsal dayanaklar oluşturma, politikalar kazandırma ve uygulamalar geliştirmede önemli bir rolü bulunan eğitimle ilgili yapılan bilimsel araştırmalar, eğitim alanına özgü araştırma süreçleri doğrultusunda yapılır ve farklı yöntemlerle veriler elde edilir. Sonrasında bu veriler sistemli olarak kaydedilir, analizleri gerçekleştirilir ve yayımlanır (Mortimore, 2000). Bu araştırmaların bir kısmı eğitim reformlarına katkı sağlarken, bir kısmı da alanyazını yeniden gözden geçirerek önceden yapılan çalışmalardan elde edilen sonuçların sınanmasına yönelik gerçekleştirilir. Yapılan tüm bu araştırmalar, eğitimin niteliğini ve işlevselliğini arttırmak ve aynı zamanda eğitim alanına ve araştırmacılara katkı sağlamak amacıyla yapılır (Karadağ, 2009).

Günümüzde eğitim bilimleri alanında hemen her konu ile ilgili birbirinden bağımsız çok sayıda çalışma yapılmaktadır. Yapılan çalışmaların alana ve araştırmacılara yapacağı katkı son derece önemli bir nokta iken bu çalışmaları sınıflandırma, eğilimleri ve araştırmaların sonuçlarına dayalı değerlendirmeler yapma da bir o kadar önemlidir. Bazen alanda yapılan çalışma sayısının fazlalığı bazı sorunları da beraberinde getirmektedir. Bir konudaki çalışmaların sonuçları birbirini desteklediği gibi birbiri ile çelişkili sonuçlar da ortaya çıkarabilmektedir. Herhangi bir konuda araştırma yapanlar o konuyla ilgili araştırmaların hepsine ulaşmakta zorlanmakta veya onlara ulaşmak için çok zaman harcamaktadırlar (Göktaş ve diğ., 2012). Bu nedenle eğitim bilimleri ile ilgili araştırmalar incelenerek hangi konularda çalışmalar yapıldığının belirlenmesi, derinlemesine analizlerin yapılması araştırmacılara kolaylık sağlayacaktır (Karadağ, 2009).

Dergilerde yayımlanan makalelerin farklı yöntemler kullanılarak içerik analizlerinin yapıldığı görülmektedir. Bu yöntemlerden biri, benzer temalı farklı dergilerde yer alan makalelerin içerik analizi yapılarak karşılaştırıldığı çalışmalardır. Ayrıca, bir veya daha fazla dergide yayınlanmış makalelerin belirli konular açısından ele alındığı çalışmalar da yer almaktadır. Makale analiz yöntemlerinden bir diğeri de, herhangi bir akademik dergide bulunan makalelerin içerisinden rastgele seçilen makalelerin analizlerinin yapıldığı çalışmalardır. Daha önce içerik analizi uygulanarak yapılmış çalışmaların tekrar yenilenerek

yapıldığı çalışmalar da bulunmaktadır. Bu çalışmada da kullanılan bir başka yöntem ise, belirli bir akademik derginin içeriğinde bulunan makalelerin içerik analizine tabi tutulduğu çalışmalardır (Kaya, Fıskın ve Nas, 2013). Bu çalışmada “Eğitim ve Bilim Dergisi”nde yayınlanan makaleler belirlenen kategoriler kapsamında sınıflandırılmış, elde edilen veriler içerik analizi yapılarak araştırmacıların bilgisine sunulmuştur.

Araştırma konusu ile ilgili ülkemizde yapılan benzer çalışmalar incelendiğinde; Ulutaş ve Ubuz, (2008), Eğitim Araştırmaları Dergisi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, İlköğretim Online E-Dergi ve TED Eğitim ve Bilim Dergisi’nde Türkiye’de matematik eğitimi alanında yapılmış 129 makaleyi incelemiş, genel bir değerlendirme sunmuşlardır. Araştırmada, çalışmaların çoğunluğunun deneysel çalışmalar olduğu, nicel yöntemlerle, test ve anket kullanarak yapıldığı belirlenmiştir. Örneklem kategorisinde en fazla ilköğretim öğrencileri ve öğretmen adaylarının yer aldığı, araştırma başlıkları kategorisinde en fazla bilişsel, duyuşsal boyutlar ve öğretim yöntemleri konularının yer aldığı belirlenmiştir. Çiltaş, Güler ve Sözbilir’in (2012) yaptıkları çalışmada da yine Türkiye’deki matematik eğitimi üzerine yazılan makaleler içerik analizine tabi tutulmuştur. 1987–2009 yılları arasında ulaşılabilen kaynaklardan, 27’si ulusal, 5’i Web of Science SSCI indeksinde bulunan uluslararası toplam 32 farklı dergide matematik eğitimi alanında yayınlanan toplam 359 araştırma incelenmiştir. Araştırmaya göre, matematik eğitimi araştırmalarının 2002 yılından itibaren artış olduğu belirlenmiştir. En çok kullanılan araştırma modelinin nicel araştırmalar olduğu, çalışmalarda tek veri toplama aracının daha çok kullanıldığı, en fazla çalışılan araştırma konusunun öğrenme çalışmaları olduğu, veri analiz yöntemi olarak en fazla yüzde ve frekans tablolarının kullanıldığı belirlenmiştir. Arık ve Türkmen (2008) tarafından Türkiye’de yayımlanan ve aynı zamanda SSCI’te indekslenen eğitim bilimleri alanındaki dergilerde yayınlanmış çalışmalara yönelik bir değerlendirme yapılmıştır. Araştırmada eğitimle ilgili makaleler nitelik ve niceliklerine göre incelenmiş ve araştırma sonucunda söz konusu dergilerde en fazla eğitim teknolojisi alanında makale yayımlandığı ve betimsel araştırmaların ağırlıkta olduğu belirlenmiştir. Gülbahar ve Alper (2009) tarafından yapılan bir çalışmada Turkish Online Journal of Educational Technology (TOJET) dergisinde 2003- 2007 yılları arasında yayımlanan eğitim teknolojileri ile ilgili makaleler analiz edilmiştir. Bu çalışmada, makalelerin araştırma yöntemleri, konuları, veri toplama yöntemleri, kaynakları gibi özelliklerine bakılarak inceleme yapılmıştır. Araştırma sonucunda, nicel araştırma yöntemleriyle daha fazla araştırma yapıldığı ve örneklem grubunun daha çok yükseköğretim düzeyinde oluşturulduğu belirlenmiştir. Karadağ (2010) yaptığı çalışmada, eğitim bilimleri alanında Türkiye’de yapılan doktora tezlerini ele almış, tezlerde kullanılan araştırma modellerinin niteliği ve yapılan analitik hataları belirlemeye çalışmıştır. Araştırmada, en çok başarı ve tutum temalarının çalışıldığı, yapılandırmacı öğrenme ve ilk okuma-yazma eğitimi konularının sık çalışılan temalar arasında olduğunu, tezlerde çalışılan bir kısım temaların eğitim bilimleri alanıyla ilişkisinin bulunmadığını ve 211 doktora tezi çalışmasından 73’ünün öğretim yönteminin deneme çalışması olduğu belirlenmiştir. Erdem (2011) 2005–2006 yılları arasında sadece Türkiye’de eğitim bilimleri alanında ne tür araştırmaların yapıldığını, hangi araştırma modelinin kullanıldığını, tercih edilen örneklem alma teknikleri, veri toplama araçları ve veri çözümlemede kullanılan istatistiksel tekniklerin neler olduğunu ortaya koymak amacıyla betimsel bir analiz çalışması gerçekleştirmiştir. Çalışma kapsamında incelenen makalelerin çoğunluğunun betimsel araştırma türünde olduğu ve en fazla olasılığa dayalı olmayan örnekleme tekniklerinin kullanıldığı belirlenmiştir. Ayrıca, veri çözümleme tekniği olarak en fazla betimsel analizlerin, t-testi ve ANOVA’nın kullanıldığı ortaya çıkmıştır. Gökteş ve diğerleri (2012) tarafından yapılan çalışmada, Türkiye’deki SSCI kapsamındaki dergilerde yayınlanan eğitim teknolojileri alanındaki araştırmalar yöntem açısından ele alınmış ve genel eğilimler ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Araştırmada en çok araştırılan konu alanının öğretim ortamları ve teknoloji konusu olduğu belirlenmiştir. En fazla nicel yöntemlere ve tarama modeline yer verildiği, veri toplama aracı olarak anket kullanıldığı belirlenmiştir. Ayrıca örneklem seçiminde amaca uygun örneklem seçim şekli, veri analiz yöntemi olarak da betimsel analizler daha çok tercih edilmiştir. Turan, Karadağ, Bektaş ve

Yalçın (2014) tarafından yapılan araştırmada, 2003–2013 yıllarında Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi’nde yayınlanan makaleler çeşitli açılardan analiz edilmiş ve elde edilen sonuçların bir değerlendirmesi yapılmıştır. Araştırma bulgularına göre yayımlanan makalelerde ele alınan temaların kısmen dar kapsamlı olduğunu, araştırma modeli olarak daha çok tarama modelinin kullanıldığını ve istatistiksel veri çözümlene işlemlerinde t-testi ve ANOVA analizlerinin ağırlıklı olarak kullanıldığını söylenebilir. Selçuk, Kandemir, Palancı ve DüNDAR (2014) de Eğitim ve Bilim Dergisi’ndeki makalelerin eğilimlerini belirlemek amacıyla bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Araştırma sonuçlarına göre en fazla yayının Hacettepe, Ankara ve Gazi Üniversitesi’nde görev yapan yazarlar olduğu, en fazla yayının, eğitim programları ve öğretimi, eğitim yönetimi, matematik eğitimi ve fen bilimleri eğitimi alanlarında olduğu belirlenmiştir. Nicel ve betimsel taramaya dayalı araştırmaların en fazla yayın olarak belirlendiği çalışmada daha çok tutum, algı ve kişilik testlerinin veri toplama aracı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Örneklem düzeyi olarak lisans düzeyinde ve 301-1000 kişilik bir örneklem aralığında çalışmaların yoğunlaştığı görülmüştür. Verilerin analizinde ise daha çok betimsel analizlerin yapıldığı, anova ve t-testi analizlerinin çalışmalarda yoğun bir şekilde kullanıldığı belirlenmiştir.

Yukarıda söz edilen araştırmalarda da görüldüğü gibi, çeşitli alanlarda yapılan çalışmaların konusu, nitelik ve niceliği, kullanılan yöntem ve teknikleri bakımından içerik analizi yapılarak değerlendirilmiş; eğilimin hangi yönlerde olduğu saptanmaya çalışılmıştır. Bu tür çalışmalardan elde edilen sonuçların eğitim araştırmalarına yön vermesi, araştırmacılara zaman kazandırması, araştırma bilgilerine ulaşmada kolaylık sağlaması açısından önemli katkı sağladığı ifade edilebilir. Bu çalışmada da, Türkiye’de 1976 yılından bu yana yayınlanan Eğitim ve Bilim Dergisi’ndeki eğitim bilimleri alanındaki makalelerin alt disiplin alanlarına göre dağılımları, makalelerin konusu, araştırmanın modeli, örnekleme, veri toplama ve analiz yöntemleri, yazar sayıları, yazarların bağlı oldukları kurumlar, unvanları gibi çeşitli açıdan incelenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırma için Eğitim ve Bilim Dergisinin seçilmesinde, 2001 yılından itibaren ülkemizde akademik yükseltmelerde makale yayınlama zorunluluğu getirilen bir indeks olan SSCI ve ayrıca Elsevier Scopus, EBSCO, ULAKBİM gibi prestijli indekslerde taranan bir dergi olmasının yanı sıra, Türkiye’nin saygın eğitim dergileri arasında yer alması önemli bir neden olmuştur. Eğitim bilimleri alanındaki araştırmaların içerik ve yönetsel eğilimlerinin belirlenmesi, bu araştırmaların kapsamlı ve bütüncül olarak değerlendirmesi, tematik, metodolojik ve istatistiksel çözümlene teknikleri açısından analizi yoluyla bir durum değerlendirmesinin yapılması araştırmacılara, akademisyenlere ve bu alanlara ilgi duyan diğer kişilere veriler sunması açısından katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmayla, 2007-2014 yılları arasında Eğitim ve Bilim Dergisi’nde eğitim bilimleri alanında yayınlanan makalelerin son yıllardaki yayın eğiliminin ve konu, yöntem, içerik gibi kategorilerde hangi verileri sağladığının belirlenmesi ileride yapılacak olan akademik çalışmalara yol gösterici olacaktır. Bu amacı gerçekleştirebilmek için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

Eğitim ve Bilim Dergisi’nde yayınlanan eğitim bilimleri alanındaki makaleler;

1. Eğitim biliminin alt disiplin alanları,
2. Konu alanı,
3. Araştırma modelleri,
4. Örneklem kitlesi,
5. Veri toplama yöntemleri,
6. Veri analiz teknikleri,
7. Araştırmalara katılan yazar sayıları,
8. Dergide yayın yapan yazarların bağlı olduğu kurum,
9. Yazarların akademik unvanları,

açısından nasıl bir dağılım göstermektedir?

2. Yöntem

2.1. Araştırma modeli

Araştırmanın modelini nitel araştırma modeli oluşturmaktadır. Eğitim ve Bilim Dergisi'nde eğitim bilimleri alanında yayımlanan makalelerin ele alındığı bu çalışmada içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, metinlerin düzenlenmesi, sınıflandırılması, karşılaştırılması ve metinlerden kuramsal sonuçlar çıkarılmasından oluşan bir araştırma tekniğidir (Cohen, Manion ve Morrison, 2007). Bu çalışmada içerik analizi, bu yönlerinin yanı sıra birbirlerine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirerek okuyucunun anlayacağı biçime dönüştürmesi nedeniyle tercih edilmiştir (Bauer, 2003; Fraenkel ve Wallen, 2000; Yıldırım ve Şimşek, 2005).

2.2. Çalışma grubu

Eğitim ve Bilim Dergisi, 2007 yılında 142. sayıdan itibaren SSCI tarafından dizinlenmektedir. Bu sayıdan, 2014 yılında yayınlanan 174. sayıya kadar yayınlanmış 608 makale bulunmaktadır. Tablo 1'de Eğitim ve Bilim Dergisi'nde yayınlanan makalelerin yıllara göre sayısal dağılımı görülmektedir.

Tablo 1.

Yayınlanan tüm makalelerin yıllara göre dağılımı

Yıl	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Top
n	41	39	55	59	95	100	113	106	608
%	6.7	6.4	9	9.7	15.6	16.4	18.5	17.4	100

Tablo 1'de sayısal dağılımları verilen makalelerden 181'i eğitim bilimleri alanında yayınlanmış makalelerdir. Bu araştırmanın evrenini, 2007 yılı ile 2014 yılları arasında eğitim bilimleri alanında yayınlanmış 181 makale oluşturmaktadır. Çalışmada örneklem seçimine gidilmemiş ve çalışma evreninin tamamına ulaşılmıştır. Tablo 2'de ise Eğitim ve Bilim Dergisi'nde eğitim bilimleri alanında yayınlanan 181 makalenin yıllara göre sayısal dağılımı görülmektedir. Eğitim Bilimleri alanında yayınlanan makalelerin yıllara göre dağılımı incelendiğinde en az yayın yapılan yılın 2007 (n=6), en fazla yayın yapılan yılın 2014 (n=31) yılı olduğu belirlenmiştir.

Tablo 2.

Eğitim bilimleri alanında yayınlanan makalelerin yıllara göre dağılımı

Yıl	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Top
n	6	16	22	25	33	21	27	31	181
%	3	9	12	14	18	12	15	17	100

2.3. Veri toplama aracı

Eğitim ve Bilim dergisindeki makalelerin analizini yapmak için Sözbilir, Kutu ve Yaşar (2012) tarafından geliştirilen "Yayın Sınıflama Formu"ndan yararlanılmıştır. Eğitim bilimleri alanında yapılan çalışmaların tümünü kapsayacak şekilde düzenlenen form üzerinde bir takım değişiklikler yapılmıştır. Yayın Sınıflama Formu; Eğitim biliminin alt disiplin alanlarına göre dağılımları, makalelerin konu alanı, araştırma modelleri, örneklem kitlesi, veri toplama yöntemleri, veri analiz teknikleri, yazar sayıları, dergide yayın yapan yazarların bağlı oldukları kurumlar ve yazarların akademik unvanları kategorilerinden oluşmaktadır.

2.4. Verilerin analizi

Bu çalışmada, elde edilen verilerin değerlendirilmesinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik analizi, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmak amacıyla yapılmaktadır. Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan verilere, içerik analizinde daha derinlemesine bir işlem uygulanır ve betimsel yaklaşımla ortaya çıkartılamayan kavram ve temalar, bu analiz sayesinde ortaya çıkartılabilir. İçerik analizinde benzer özellikteki veriler, okuyucunun anlayabileceği bir biçimde belirli kavramlar ve temalar altında bir araya getirilerek düzenlenir ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Eğitim ve Bilim Dergisi’nde yer alan makalelerin analizi dört aşamalı bir süreçte gerçekleştirilmiştir: (1) *Adlandırma, kodlama ve çıkarma*, (2) *kategori geliştirme*, (3) *geçerlik ve güvenirlik sağlama*, (4) *raporlaştırma aşaması*.

2.4.1. Adlandırma, kodlama ve çıkarma aşaması.

Eğitim ve Bilim dergisindeki makalelerin analizini yapmak için 2007-2014 yılları arasında yayınlanmış 608 makalenin alfabetik sıraya göre geçici bir listesi yapılmıştır. Makaleler; Eğitim Yönetimi Denetimi Planlaması ve Ekonomisi “EYDPE”, Eğitim Programları ve Öğretimi “EPÖ”, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik “PDR”, Ölçme ve Değerlendirme “ÖD” harfleri ile bu dört alanın dışında kalan diğer makaleler ise “D” harfleri ile kodlanmıştır. Her bir makalenin başına, EPÖ8, PDR29 şeklinde kodlar konulmuştur. Örneğin EPÖ8, Eğitim Programları ve Öğretimi alanındaki 8.makaleyi göstermektedir. Bu kodlamalar sonrasında araştırmacılar tarafından eğitim bilimi alanlarına giren makaleler; makalenin başlığı, anahtar sözcükler, özet bölümleri göz önünde bulundurularak belirlenmiş, bunun dışında kalan konular araştırma kapsamından çıkarıldıktan sonra geriye toplam 181 makale kalmıştır.

2.4.2. Kategori geliştirme aşaması.

Bu aşamada 181 makalenin her biri dikkatlice incelenmiş ve (1) eğitim bilimlerinin alt disiplin alanlarına göre makalelerin dağılımları, (2) makalelerin konusu, (3) araştırma modelleri, (4) araştırmanın örneklem kitlesi, (5) veri toplama ve (6) veri analiz yöntemleri, (7) yazar sayıları, (8) dergide yayın yapan yazarların bağlı oldukları kurumlar, (9) yazarların akademik unvanları olmak üzere dokuz kategori altında ele alınmıştır. İncelenen makaleler ilk olarak eğitim bilimlerinin alt disiplin alanları olan Eğitim Yönetimi Denetimi Planlaması ve Ekonomisi, Eğitim Programları ve Öğretimi, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik, Ölçme ve Değerlendirme disiplin alanlarına göre temalaştırılmıştır. Araştırmada, incelenen makalelerde ele alınan konulara göre de bir sınıflandırmaya gidilmiştir. Tablo konu alanı dağılımında, konu alanı sınıflaması araştırmaların başlığı, anahtar kelimeleri, yazarların çalışma alanı dikkate alınarak yapılmıştır. Örneğin, Okul Yönetimi konu alanı belirlenirken okul yöneticileri, okul müdürleri, okul yönetimi, eğitim yönetimi vb. araştırma başlığı ve anahtar kelimeler dikkate alınırken, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik konu alanı belirlenirken öğrenci devamsızlığı, sınıf rehberlik programı, okul psikolojik danışmanlığı uygulamaları vb. araştırma başlığı ve anahtar kelimeleri dikkate alınarak sınıflandırma yapılmıştır.

Dergide en çok yayın yapılan konuların hangileri olduğu ortaya konmuştur. Bazı makalelerde birden fazla konu üzerinde durulduğu için kodlanan konu sayısı makale sayısından yüksektir. Makalelerde kullanılan araştırma türleri nitel, nicel, karma ve diğer şeklinde kodlanmıştır. Diğer şeklinde kodlanan araştırmalar derleme ve nedensellik araştırmalarıdır. Makalelerde en fazla/az kullanılan veri toplama yöntemleri ayrı bir kategori altında ele alınmıştır. Burada yazarların araştırmalarında kullandığı adlandırmaya sadık kalınmıştır. Örneğin makalede veri toplama yöntemi, anket ya da gözlem olarak belirtilmişse kodlama buna göre yapılmıştır. Bunun yanı sıra, bazı çalışmalarda makalenin bir yerinde kullanılan veri toplama aracı için anket diye söz edilmişken, bir başka yerinde ölçek olduğu dile getirilmiştir. Dolayısıyla bu kategoride anket ve ölçek aynı tema altında analiz edilmiştir. Makalelerde hangi istatistiksel yöntemlerin kullanıldığı da sınıflandırılmıştır. Bazı makalelerde birden çok istatistiksel yöntem kullanılmıştır. Bu nedenle makale sayısına göre kodlanan istatistiksel analiz yöntemlerinin sayısı daha fazladır. Çalışma kapsamındaki

makalelerin kaç yazar tarafından yazıldığı da ayrı bir kategoride ele alınmıştır. Ayrıca incelenen makalelerin yazarları görev yaptığı kurumlara göre de ayrılmıştır. En çok hangi kurumda görev yapan yazarların makalelerinin yayımlandığı ortaya konmuştur. Son olarak en çok hangi unvana sahip yazarların makalelerinin Eğitim ve Bilim Dergisi'nde daha fazla yer aldığı ortaya konmuştur.

2.4.3. Geçerlik ve güvenilirlik sağlama aşaması.

Nitel bir araştırmada geçerliğin sağlanmasında, toplanan verilerin ayrıntılı bir şekilde rapor edilmesi ve araştırmacının sonuçlara nasıl ulaştığını açıklaması önemli ölçütlerden biridir (LeCompte ve Goetz 1982; akt. Yıldırım ve Şimşek, 2005). Bu nedenle araştırmada elde edilen bulgular, ayrıntılı bir şekilde rapor edilmiş ve daha sonra tartışılmıştır. Sonuçların güvenilirliğini sağlamak için ise farklı kodlayıcıların aynı metni aynı şekilde kodlamaları gerekmektedir (Weber, 1990; akt. Stemler, 2001). Bu araştırma iki araştırmacı tarafından birlikte gerçekleştirilmiştir. İlk önce makalelerin hangi yönlerden içerik analizine tabi tutulacağına ilişkin kategoriler oluşturulmuştur. Buna yönelik olarak sekiz kategori, sonrasında her bir kategori altındaki alt temalar belirlenmiştir. Gerek kategorilerin, gerekse temaların belirlenmesi her bir araştırmacı tarafından ayrı ayrı gerçekleştirilmiştir. Belirlenen kategori ve temalar karşılaştırılmış, karşılaştırmalar neticesinde büyük oranda benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Anlaşmazlığa düşülen durumlarda tartışarak fikir birliği sağlanmış, sınıflandırmalar üzerindeki anlaşmazlıklar çözümlenmiştir. Geçerlik ve güvenilirliğin sağlanmasında değerlendirilen makalelerin araştırmacıların görüş birliğine dayalı olarak analiz edilmesine dikkat edilmiş ve bu doğrultuda kategori ve temalara son şekli verilmiştir.

2.4.4. Raporlaştırma aşaması.

Araştırma kapsamına alınan eğitim bilimleri alanındaki makaleler, belirlenen kategoriler ve temalar doğrultusunda analiz edilmiş; araştırma bulguları, sayısal dağılımları ve yüzde değerleri şeklinde tablolaştırılmıştır. Bulguların sunulması sırasında tüm temalara ait verilerin sunulmasının mümkün olmayacağından dolayı, genelde ilk üç sıradaki temalara ait frekans ve yüzdelere ilişkin açıklamalara yer vermeye çalışılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular, alanyazın dikkate alınarak tartışılmıştır.

3. Bulgular ve Yorum

Araştırmanın bulgular ve yorumlar bölümünde, Eğitim ve Bilim dergisinde yayınlanan makalelerin belirlenen kategoriler ve temalar doğrultusunda yapılan analizleri ve elde edilen bulgular yer almaktadır.

Tablo 3'te Eğitim ve Bilim Dergisi'nde eğitim bilimleri alanında yayınlanan makalelerin anabilim dallarına göre sayısal dağılımları ve yüzde değerleri incelendiğinde, *Eğitim Yönetimi Denetimi Planlaması ve Ekonomisi* anabilim dalında daha fazla çalışmanın (n=78) yayımlandığı görülmektedir. Sonrasında sırasıyla *Eğitim Programları ve Öğretimi* (n=61), *Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik* (n=36) *Ölçme ve Değerlendirme* (n=6) gelmektedir.

Tablo 3.

Makalelerin eğitim biliminin alt disiplin alanlarına göre dağılımı

Anabilim Dalı	Frekans (n)
Eğitim Yön. Den. Plan. ve Eko.	78
Eğitim Programları ve Öğretimi	61
Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik	36
Ölçme ve Değerlendirme	6
Toplam	181

Tablo 4'te Eğitim ve Bilim Dergisi'nde eğitim bilimleri alanında yayınlanan makalelerin konu alanı dağılımları gösterilmektedir. Buna göre yayınlanan makalelerin konu alanı dağılımları incelendiğinde, en fazla çalışılan konu alanının *öğrenme yaklaşımları* ve *eğitim yönetimi* (n=15), *öğretim yöntem ve teknikleri* (n=12) olduğu görülmektedir.

Tablo 4.

Makalelerin konu alanlarına göre dağılımı

Konu Alanı	Frekans (n)
Öğrenme Yaklaşımları	15
Okul Yönetimi	15
Öğretim Yön. Ve Tek.	12
Planlama-Ekonomi	12
Ölçek geliştirme	8
Liderlik	6
Tükenmişlik	5
Özyeterlilik	5
Okul kültürü	4
Öznel iyi oluş	4
Denetim	3
Eğitim Programları	3
Bağlanma	3
Öğretmen Yetiştirme	2
Çoklu Zeka Kuramı	2
Okul İklimi	2
Çatışma	2
Epistemolojik İnanç	2
Rehberlik Programları	2
Eğitim Araştırmaları	2
Örgütsel Muhalefet	2
Akademik erteleme	2
Psikolojik Danışmanlık	2
Sosyo-duygusal öğrenme	2
Diğer	73
Toplam	181

Tablo 5'te Eğitim ve Bilim Dergisi'nde eğitim bilimleri alanında yayınlanan makalelerin araştırma modellerine göre dağılımlarına yer verilmektedir. Buna göre dergide yayınlanan makalelerin dağılımları incelendiğinde, araştırmalarda nicel yöntemlerin daha fazla kullanıldığını (n=122), sonrasında nitel (n=49) ve karma türde araştırma yöntemlerinin kullanıldığı (n=5) anlaşılmaktadır. Diğer kapsamında yer alan çalışmalar ise şunlardır: derleme ve nedensellik yöntemi kullanılarak yapılan araştırmalardır.

Tablo 5.

Makalelerin araştırma modellerine göre dağılımı

Araştırma Modeli	Frekans (n)
Nicel	122
Nitel	49
Karma	5
Diğer	5
Toplam	181

Tablo 6’da Eğitim ve Bilim Dergisi’nde eğitim bilimleri alanında yayınlanan makalelerin örneklem kitlelerinin dağılımları sunulmuştur. Dergide yayınlanan makaleler örneklem kitleleri olarak daha çok *öğrencilerin* (n=100) tercih edildiği anlaşılmaktadır. Öğrenciler kapsamına, çeşitli kademelerde öğrenim gören (okulöncesi, ilköğretim, ortaöğretim, üniversite) öğrenciler dahil edilmiştir. Sonrasında *öğretmen* (n=37) ve *yöneticilerle* (n=18) çalışıldığı görülmektedir. Derleme türü çalışmalar ve doküman analizi gibi nitel araştırmaların bir kısmı bu analize dâhil edilmemiştir.

Tablo 6.

Makalelerin örneklem kitlelerine göre dağılımı

Örneklem Kitle	Frekans(n)
Öğrenci/ Öğretmen adayı	100
Öğretmen	37
Yönetici	18
Öğretim Elemanı	7
Aday (Stajyer) Öğretmen	5
Denetmen	3
Veli	2
Toplam	172

Tablo 7’de Eğitim ve Bilim Dergisi’nde eğitim bilimleri alanında yayınlanan makalelerde kullanılan veri toplama yöntemlerinin frekans ve yüzde dağılımları sunulmuştur. Tablo incelendiğinde eğitim bilimleri alanında yayınlanan makalelerde en fazla kullanılan veri toplama yöntemi olarak *anket/ölçek* (n=121), *görüşme* (n=33) ve *doküman* (n=23) kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 8’de Eğitim ve Bilim Dergisi’nde eğitim bilimleri alanında yayınlanan makalelerde kullanılan veri analizi tekniklerinin dağılımları sunulmuştur. Buna göre, Eğitim ve Bilim Dergisi’nde eğitim bilimleri alanında yayınlanan makalelerde en fazla kullanılan ilk üç veri analiz tekniğinin sırasıyla; *betimsel* (n=64), *t-testi* (n=43), *ANOVA* (n=42) olduğu görülmektedir. Bazı makalelerde birden fazla istatistiksel yöntem kullanıldığı görülmüştür. Bu yüzden kodlanan istatistiksel analiz yöntemlerinin sayısı makale sayısından daha fazladır.

Tablo 7.

Makalelerde kullanılan veri toplama yöntemlerine göre dağılım

Veri Toplama Yöntemleri	Frekans (n)
Anket/Ölçek	121
Görüşme	33
Doküman	23
Gözlem	1
Diğer	3
Toplam	181

Tablo 8.

Makalelerde kullanılan veri analizi tekniklerine göre dağılım

Veri Analiz Teknikleri	Frekans (n)
Betimsel [f, %, X, S]	64
t- testi	43
ANOVA	42
Korelasyon	38
Faktör Analizi	21
Betimsel [Nitel] Analiz	19
İçerik Analizi	13
Regresyon	11
Çoklu Regresyon	11
Mann Whitney-U	10
MANOVA	9
Kruskal Wallis	7
Wilcoxon Signed Rank	3
ANCOVA	3
Path analizi	3
Toplam	297

Tablo 9’da Eğitim ve Bilim Dergisi’nde eğitim bilimleri alanında yayımlanan makalelerin yazar sayılarının dağılımları sunulmuştur. Söz konusu dergide eğitim bilimleri alanında yayımlanan makaleler yazar sayıları açısından incelendiğinde *tek yazarlı* makalelerin daha fazla (n=94) olduğu, sonrasında *2 yazarlı* (n=55) ve *3 yazarlı* (n=20) makalelerin geldiği görülmektedir. Çok yazarlı çalışmalara daha az yer verilmiştir.

Eğitim ve Bilim Dergisi’nde eğitim bilimleri alanında en çok yayın yapan yazarların bağlı olduğu kurumun *Hacettepe Üniversitesi* (n=25), olduğu görülmektedir. Hacettepe Üniversitesi’nden sonra en fazla yayın yapan üniversitelerin sırasıyla *Ankara Üniversitesi* (n=22), *Gazi Üniversitesi* (n=18) olduğu Tablo 3’de görülmektedir. Tüm kurumlara yer vermek mümkün olmadığından, tabloda frekansı en az üç (3) olan kurumlara kadar yer verilmiş, frekansı daha az olan kurumlar “diğer kurumlar” başlığı altında toplanmıştır (Tablo 10).

Tablo 9.

Makalelerin yazar sayılarına göre dağılımları

Yazar Sayısı	Frekans (n)
1 yazarlı	94
2 yazarlı	55
3 yazarlı	20
4 yazarlı	10
5 ve zeri	2
Toplam	181

Tablo 10.

Dergide yayın yapan yazarların bağlı olduğu kurumlar

Üniversiteler	Frekans (n)
Hacettepe Üniversitesi	25
Ankara Üniversitesi	22
Gazi Üniversitesi	18
Ege Üniversitesi	8
Yıldız Teknik Üniversitesi	6
ODTÜ	6
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	5
Anadolu Üniversitesi	5
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	4
Kırıkkale Üniversitesi	4
Dokuz Eylül Üniversitesi	4
Kocaeli Üniversitesi	4
Pamukkale Üniversitesi	4
Muğla Üniversitesi	4
Sakarya Üniversitesi	4
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	4
Mersin Üniversitesi	4
Marmara Üniversitesi	4
Fırat niversitesi	4
ukurova Üniversitesi	4
Uludağ niversitesi	3
anakkale On sekiz Mart niversitesi	3
ankırı Karatekin Üniversitesi	3
Atatürk Üniversitesi	3
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	3
Başkent Üniversitesi	3
Artvin oruh Üniversitesi	3

Tablo 10.

Dergide yayın yapan yazarların bağlı olduğu kurumlar (devamı)

Üniversiteler	Frekans (n)
Erciyes Üniversitesi	3
Diğer Kurumlar	144
Toplam	311

Tablo 11’de Eğitim ve Bilim Dergisi’nde eğitim bilimleri alanında yayınlanan makalelerin yazarlarının akademik unvanlarına göre dağılımı gösterilmektedir. Dergide eğitim bilimleri alanında yayınlanan makaleler yazarların akademik unvanları açısından incelendiğinde yazarların içinde *yardımcı doçentlerin* (n=127) görünür bir şekilde fazlalığı dikkati çekmektedir. Sonrasında makale yazarı olarak *doçent* (n=65) ve *doktor* (n=34) unvanlı akademisyenlerin yer aldığı görülmektedir.

Tablo 11.

Makale yazarlarının akademik unvanlarına göre dağılımı

Akademik unvan	Frekans (n)
Yrd. Doç. Dr	127
Doç. Dr.	65
Dr.	34
Prof.Dr.	32
Araş. Gör.	32
Doktora öğrencisi	11
Uzman	7
Yüksek lisans öğrencisi	5
Okutman	1
Toplam	314

4. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada, Eğitim ve Bilim Dergisi’nde 2007–2014 yılları arasında eğitim bilimleri alanında yayımlanan 181 makalenin eğitim biliminin alt disiplin alanlarına göre dağılımları, makalelerin konusu, araştırma modelleri, araştırmanın örnekleme, veri toplama ve veri analiz yöntemleri, yazar sayıları, dergide yayın yapan yazarların bağlı oldukları kurumlar, yazarların akademik unvanlarını içerik analizi yoluyla ortaya çıkarmayı amaçlayan bu çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Eğitim ve Bilim Dergisi’nde eğitim bilimleri alanında yayınlanan makalelerin anabilim dallarına göre sayısal dağılımlarına bakıldığında, yayınlanan çalışmaların daha çok *EYDPE* anabilim dalında yapıldığı, sonrasında ise *EPÖ*, *PDR* ve *ÖD* alanında makalelerin olduğu; incelenen 181 makalede *öğrenme yaklaşımları*, *eğitim yönetimi*, *öğretim yöntem ve teknikleri*, *planlama-ekonomi* konu alanları en çok çalışılan konu alanları arasında yer aldığı görülmektedir. Arık ve Türkmen’in (2008) Türkiye’de eğitim bilimleri alanında yayımlanan ve SSCI’da taranan dört dergide (Eurasian Journal of Educational Research, The Turkish Online Journal of Educational Technology, Hacettepe University Journal of Education, Education and Science) 2008 yılında yayınlanan makaleleri nitelik ve niceliğine göre değerlendirdikleri çalışmalarında ise en çok Eğitim Teknolojileri alanındaki makalelere rastlanmaktadır. Daha sonra sırasıyla Fen Bilimleri Eğitimi, EYDPE, PDR ve Öğretmen Yetiştirme alanlarında yazılan makaleler bulunmaktadır.

Tarafımızdan yapılan çalışmada Eğitim Teknolojileri ve Fen Bilimleri Eğitiminin kapsam dışında tutulduğu göz önüne alındığında her iki çalışmada da EYDPE alanında yapılan çalışmaların daha fazla olduğu görülmektedir. Örucü ve Şimşek'in (2011) de belirttiği gibi eğitim yönetimi alanı son yıllarda dünyada ve Türkiye'de kuram ve uygulama açısından önem kazanan bir bilim alanıdır. Dolayısıyla bu alanda yapılan çalışmalarda da bir artışın söz konusu olması beklenen bir durumdur.

Eğitim ve Bilim dergisinde yayınlanan makalelerde hangi modellerin kullanıldığına bakıldığında, büyük bir çoğunluğun *nicel* araştırma yöntemleriyle yapıldığı, sonrasında sırasıyla *nitel* çalışmaların olduğu, *karma* yöntem çalışmalarının toplamda çok az bir oranında olduğu görülmektedir. Nicel ve nitel yöntemlerin birlikte kullanıldığı karma çalışmalar yurtdışında azımsanmayacak oranda kullanılırken, Türkiye'de bu tür çalışmalara çok az yer verildiği bu sonuçlardan da anlaşılmaktadır. Elde edilen bu bulguların, Aydın, Erdağ ve Sarier (2010), Çiltaş (2012), Göktaş ve diğ. (2012), Varışlıoğlu, Şahin ve Göktaş (2013), Fazlıoğulları ve Kurul (2012) ve Arık ve Türkmen'in (2009) araştırmalarıyla benzerlik taşıdığı görülmektedir. Söz konusu bu çalışmalarda da araştırma kapsamına alınan makalelerde nicel çalışmalara daha fazla yer verildiği tespit edilmiştir. Yapılan bu çalışmada ve alanyazında nicel araştırmaların çok fazla olmasının nedenini Selçuk, Palancı, Kandemir ve DüNDAR (2014) şu şekilde açıklamaktadır: Nicel araştırmalarla örnekleme daha hızlı, daha kolay ve daha rahat ulaşabilmekte, verilerin toplanması ve yorumlanması da aynı şekilde daha kolay ve daha kısa sürede yapılabilmektedir. Nitel çalışmalarda ise daha derinlemesine ve doğal ortamında araştırma yapılmakta, bu durum nitel araştırmaların nicel araştırmalara göre daha az tercih edilmesinin nedeni olarak gösterilmektedir (Ekiz, 2009, s.31). Dolayısıyla araştırmacıların daha fazla zaman ve emek harcaması gibi bir soruna yol açması nedeniyle nitel araştırmaları daha az tercih ettiği söylenebilir.

Eğitim ve Bilim Dergisi'nde yayınlanmış makalelerde öğrenci/öğretmen adayları, öğretmen, yönetici, öğretim elemanı, aday öğretmen, denetmen, veli, makale-tez, uzman okul olmak üzere farklı kaynaklardan veri toplanmıştır. Makalelerde en fazla veri toplanan örneklem kitlelerini çoğunlukla öğrenci ve öğretmen kitleleri oluşturmaktadır. İncelenen makalelerde örneklem grubu olarak daha çok öğrencilerin, sonrasında öğretmenlerin tercih edildiği görülmektedir. Örneğin Aypay ve diğerleri (2010) tarafından yapılan çalışmada, eğitim yönetimi dergilerinde yayımlanan makalelerde seçilen örneklem kitlelerinin öğrenci, öğretmen ve öğretim elemanlarından oluştuğu belirlenmiştir. Yapılan başka çalışmalarda (Baş ve Özturan Sağırlı, 2017; Göktaş ve arkadaşları, 2012; Polat, 2010; İşçi, 2013) da örneklem kitlesi olarak çoğunlukla öğretmen ve öğrencilerle çalışıldığı görülmektedir. Araştırmacıların araştırma problemlerini çoğunlukla bu gruplara yönelik olarak hazırlamaları ve bu gruplara ulaşmanın diğer örneklem gruplarına ulaşmaya göre daha kolay olabileceği gibi nedenler etkili olabilir. Seçer, Ay, Ozan ve Yılmaz (2014), Türkiye'de bilimsel araştırma yapmak için gerekli izin alma süreçlerinin uzun ve zor olduğunu; ayrıca, öğretim elemanlarının ders yüklerinin fazla olduğunu, bu nedenle bir bilimsel çalışmaya çok fazla zaman ayıramadıklarını, zamanı olabildiğince aza indirmeyi tercih ettiklerini belirtmektedirler. Bütün bu nedenlerin araştırmacıları öğrencilerle çalışılmaya yönelttiğini ifade etmektedirler. Ayrıca nicel yöntemlerin tercih edildiği çalışmalarda, araştırmacıların eğitim yöneticisi örnekleminde büyük sayılara ulaşamaması da öğrenci ve öğretmen örneklemlerine yoğunlaşmalarına neden olmuş olabilir.

Makalelerde kullanılan veri toplama araçlarının türleri incelendiğinde; en fazla kullanılan veri toplama araçlarının *anket*, sonrasında *görüşme* olduğu anlaşılmaktadır. Ulutaş ve Ubuz'un (2008), Varışlıoğlu vd.'nin (2013) çalışmalarında da veri toplama aracı olarak en çok anketlerin kullanıldığı belirlenmiştir. Anketlerin maliyetinin düşük, emek ve zaman konusunda diğer çalışmalara göre daha avantajlı ve kolay ulaşılabilir olması, araştırmacıların bu veri toplama aracını tercih etmelerinde etken olmuş olabilir (Baş, 2005).

Yayınlanan çalışmalarda kullanılan veri analiz yöntemleri değerlendirildiğinde, makalelerde en çok kullanılan veri analiz yöntemlerinin betimsel analiz, t testi, ANOVA teknikleri olduğu belirlenmiştir. Balcı ve Apaydın (2009), Göktaş vd., (2012), Turan vd. (2014), Arık ve Türkmen (2009), Şimşek vd. (2008), Yalçın vd.’nin (2009) çalışmalarından elde edilen veriler de bu verileri destekler yöndedir. Çalışmalarda bu analizlerin daha çok başvurulmasının nedeni olarak, incelenen özelliklerin daha az ve kolay açıklanabilir ve yorumlanabilir olması gösterilebilir.

Bu çalışmadaki bir diğer bulgu da, araştırma kapsamındaki 181 makalenin yazar sayısının 1 ile 5 ve üstü arasında değişmesine ilişkindir. Tek yazar tarafından yazılan makalelerin çoğunlukta olduğu görülmektedir. Bu sonuç, Aypay vd. (2010), Varışlıoğlu, Şahin ve Göktaş (2013), Alper ve Gülbahar (2009) çalışmalarındaki bulgularla benzerlik göstermektedir. Konu edilen çalışmaların üçünde de ortak yazarlı çalışmaların sayısının yetersizliği dikkat çekmektedir. Bu durumun nedeni; Türkiye’de akademik yükselmelerde tek yazarlı çalışmalara daha fazla önem verilmesi olarak gösterilebilir. Akademisyenlerin doçentlik sınavında herhangi bir engelle karşılaşmak istemedikleri için böyle bir eğilim gösterdikleri söylenebilir. Ayrıca, çok yazarlı makalelerin az olmasının nedeni, çalışma sürecinde yazarların görev dağılımının açık olmayışından; dolayısıyla çalışmanın güvenilirliğinin düşmesinden kaynaklanabilir.

Eğitim ve Bilim dergisine yayınlanan makalelerin çoğunluğu, kuruluşu daha eski yıllara dayanan Türkiye’nin köklü ve gelişmiş olarak nitelendirilebilecek olan üniversitelerinde (Hacettepe, Ankara ve Gazi) görev yapan akademisyenlere aittir. Bu bulguya göre büyük şehirlerdeki üniversitelerde akademisyenlerin sayısının diğer şehirlerdeki üniversitelere oranla daha fazla olmasından kaynaklanabileceği söylenebilir. Araştırmanın bu bulgusu Arık ve Türkmen’in (2009) yaptıkları araştırmanın bulgusuyla örtüşmektedir. Söz konusu çalışmada da eğitim bilimleri alanında yer alan dergilerdeki makalelerin çoğunun Hacettepe, Gazi ve Ankara Üniversitesi’ne bağlı akademisyenlere ait olduğu belirlenmiştir.

Makalelerdeki yazarların akademik unvanları incelendiğinde en çok yardımcı doçent unvanlı yazarların bulunduğu belirlenmiştir. Bu sonucun, akademik yükselme kaygısından ve doçentlik sınavında yayın sayısının önemli olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Ayrıca mesleğin henüz başında olmanın verdiği heyecan ve isteğin de bunda etkisi olmuş olabilir.

Araştırma bulgularına göre, Eğitim ve Bilim Dergisi’ndeki eğitim bilimleri alanındaki makalelerin sayısında son yıllarda hızlı bir artış olduğu görülmektedir. Bu durumun eğitim bilimleri alanı açısından olumlu bir sonuç olduğu söylenebilir. Ancak yine de diğer alanlara göre bu sayının yeterli olduğu söylenemez. Ölçme ve değerlendirme konusunda yapılan çalışmaların diğer anabilim dallarında yapılan çalışmalara göre daha az sayıda olduğu görülmektedir. Bu alana ilişkin tematik sayılar hazırlanabilir, nitel çalışmalar desteklenebilir, ampirik çalışmalar metodolojik yönden güçlendirilebilir, ulusal ve uluslararası düzeyde işbirliği yolu açılarak farklı disiplin alanlarıyla da ortak çalışmalar desteklenebilir.

Kaynakça

- Al, U. (2008). *Türkiye’nin bilimsel yayın politikası: Atf dizinlerine dayalı bibliyometrik bir yaklaşım*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Arık, R. S. ve Türkmen, M. (2009). Eğitim bilimleri alanında yayınlanan bilimsel dergilerde yer alan makalelerin incelenmesi. <http://oc.eab.org.tr/egtconf/pdfkitap/pdf/488pdf> adresinden edinilmiştir.
- Aydın, A., Erdağ, C. ve Sarier, Y. (2010). Eğitim yönetimi alanında yayınlanan makalelerin konu, yöntem ve sonuçlar açısından karşılaştırılması. *Eurasian Journal of Educational Research*, 39, 37– 58.
- Aypay, A., Coruk, A., Yazgan, D., Kartal, O., Çağatay, M., Tuncer, B. ve Emran, B. (2010). The status of research in educational administration: An analysis of educational administration journals, 1999-2007. *Eurasian Journal of Educational Research*, 39, 59-77.

- Balcı, A. ve Apaydın, Ç. (2009). Türkiye’de eğitim yönetimi araştırmalarının durumu: Kuram ve uygulamada eğitim yönetimi dergisi örneği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 15(59), 325-343.
- Baş, T. (2005). *Anket nasıl hazırlanır, uygulanır, değerlendirilir*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Baş, F. ve Özturan Sağırlı, M. (2017). A content analysis of the articles on metacognition in education in Turkey. *Education and Science*, 42(192), 1-33.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). *Research methods in education* (6th ed.). New York, NY: Routledge.
- Ekiz, D. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Erdem, D. (2011). Türkiye’de 2005–2006 yılları arasında yayımlanan eğitim bilimleri dergilerindeki makalelerin bazı özellikler açısından incelenmesi: Betimsel bir analiz. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 2(1), 140-147.
- Ergün, M., Receptoğlu E., Küçük A. Z. ve Oğuz K. (2014). Türkiye’deki üniversitelerde eğitim denetimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin çeşitli değerışkenlere göre incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22, 25-40.
- Göktaş, Y., Küçük, S., Aydemir, M., Telli, E., Arpacık, Ö., Yıldırım, G. ve Reisoğlu, İ. (2012). Türkiye’de eğitim teknolojileri araştırmalarındaki eğilimler: 2000-2009 dönemi makalelerinin içerik analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(1), 177-199.
- Gülbahar, Y. ve Alper, A. (2009). Öğretim teknolojileri alanında yapılan araştırmalar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(2), 93-111.
- İşçi, S. (2013). *Türkiye’de eğitim yönetimi alanında yapılmış lisansüstü tezlerin tematik, metodolojik ve istatistiksel açıdan incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. ESOGÜ, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Karadağ, E. (2009). Eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinin tematik açıdan incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(3), 75-87.
- Kaya, A.Y., Fışkın, R. ve Nas, S (2013). Safety science dergisinde 2006-2010 yılları arasında yayımlanan makalelerin içerik analizi. *Dokuz Eylül Üniversitesi, Denizcilik Fakültesi Dergisi* 5(1), 121-139.
- Mortimore, P. (2000). Does educational research matter? *British Educational Research Journal*, 26(1), 5-24.
- Örücü, D., ve şimşek, H. (2011). Akademisyenlerin gözünden Türkiye’de eğitim yönetiminin akademik durumu: Nitel bir analiz. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi [Educational Administration: Theory and Practice]*, 17(2), 167-197.
- Polat, G. (2010). *Eğitim yönetimi ve denetimi anabilim dalında yapılmış lisansüstü tez çalışmalarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Maltepe Üniversitesi, İstanbul.
- Seçer, İ., Ay, İ., Ozan, C. ve Yılmaz, B. Y. (2014). Rehberlik ve psikolojik danışma alanındaki araştırma eğilimleri: Bir içerik analizi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(41), 49-60.
- Selçuk, Z., Palancı, M., Kandemir, M. ve Dünder, H. (2014). Eğitim ve bilim dergisinde yayımlanan araştırmaların eğilimleri: İçerik analizi. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 430-453.
- Sözbilir, M. ve Kutu, H. (2008). Development and current status of science education research in Turkey. *Essays in Education [Special issue]*, 1-22.
- Stemler, S. (2001). An overview of content analysis. *Practical Assesment, Research & Evaluation*, 7(17). 28 Kasım 2015 tarihinde <http://PAREonline.net/getvn.asp?v=7&n=17> adresinden erişilmiştir.
- şimşek, A., Özdamar, N., Becit, G., Kılıçer, K., Akbulut, Y. ve Yıldırım, Y. (2008). Türkiye’deki eğitim teknolojisi araştırmalarında güncel eğilimler. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19, 439-458.
- Turan, S., Karadağ, E., Bektaş, F. ve Yalçın, M. (2014). Türkiye’de eğitim yönetiminde bilgi üretimi: Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi 2003-2013 yayımlarının incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 20(1), 93-119.
- Ulutaş, F. ve Ubuz, B. (2008). Matematik eğitiminde araştırmalar ve eğilimler: 2000 ile 2006 yılları arası. *İlköğretim Online*, 7(3), 614-626.
- Varışhoğlu, B., şahin, A. ve Göktaş, Y. (2013). Türkçe eğitimi araştırmalarında eğilimler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(3), 1767-1781.
- Yalçın, N., Bilican, S., Kezer, F. ve Yalçın, Ö. (2009). Hacettepe üniversitesi eğitim fakültesi dergisinde yayımlanan makalelerin niteliği: İçerik analizi. *The First International Congress Educational Research Kongre Kitapçığı*, (Mayıs 1-3, 2009) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.